

دوردجى ايل

1909г.

1909
ئەمەنەن
ۋەزىەتلىكىلە

ملا نصرالله

№32. Цъна 12 к.

МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىمى 12 قىك

٣٢

باھ باھ، نە اېتىرى!

Үھى ! какъ жарко !...

յուրօքա : բահա !.. میلادار بیر بیر اویازوب بیشیک دن چندیا ...

• Hobus' gavessini' kabareye le kpanuy ("kpanegra") •

— Ռուս ֆան լայցի ծածկ է արան մը գերայ թված թվածա .
(Գրիմ ծածկ ֆանմար գալրու մասեդա)

اداره و قانتور

تفلیس، داویدوف كوجىسى نۇرە ٢٤.

Тифлисъ, Давидовская ул. д № 24.

Редакция журнала „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“

تلغرام ايچون آدریس: تفلیس، ملا نصرالدینه.

Тифлисъ, „Молланаасреддинъ“

اعلان قىمتى

قباق سەھىفەدە يېپتەن ايلە بىرسەطرى ١٠ قىك، دال سەھىفەدە ٧ قىك.

آدریس دەگىشىمك حقى ٣ دانە يىدى قىك لىك مارقدار.

آبونا قىمتى.

فافقازىدە و روسييىدە: ١٢ آيلىغى - ٥ منات

“ ” ٦ آيلىغى - ٣ منات

“ ” ٣ آيلىغى - ١ منات ٦ قىك

اجنبى مەلکەتكىرددە: ١٢ آيلىغى - ٦ منات

“ ” ٦ آيلىغى - ٥ منات

نسخىسى ادارەمىزدە ١٠ قىك، اوزگە شەرلەردە ١٢ قىك.

٥ شعبان ١٢٣٧ بازار. ٩ آوغوست ١٩٠٩

ملا نصرالدینىڭ اۆلمىجى، اىكمىجى و اوچومىجى اىلىنىڭ جىلدەنمش ڪتابلارى و بوش جىلدەرلى سەتىلماقدەدەر. جىلدەڭ اوستىندە ملانىڭ شىكلى و آدى، مجموعەنىڭ تارىخى قىزىل ورق ايلە باسىلوبىدە. قىمتلىرى ادارەدە: اۆلمىجى اىلى ٥ منات، اىكمىجى و اوچومىجى اىلى ٦ منات، بوش جىلدى ٧٠ قىك، پوچتا خرجى ايلە: اۆلمىجى اىلى ٦ منات، اىكمىجى و اوچومىجى اىلى ٧ منات، بوش جىلد ١ منات.

„Т-во ПРОВОДНИКЪ“

ВЪ РИГВ

پروودنيق شركىسى

ریغا شهرىندە

1987.

كارخانەلر:

ریزىنلىنىش پارچالار ر سو كىچىر تەمین پالقارلار.
«اسىيىست» و «تالق» دن قايىيلىمش ماللار.
«لينهلواوم»، بىر رىنكلى «گوللى» و
پروبقا ايلە آرالانمش
ریزىنلىن، يىنقادن و غير «قول» لار
ریزىننا بولۇدلارى،
ریزىننا داراخلارى
ها ايلە دولى و غير جور آفتامايل شىنلىرى
«لىقىروست» لار.
ساختە دەرىلىر (گۈنلىر).

ریزىن قالوشلارى

كىچە ریزىنلىن آياق قابلارى.

آرابا و ويلوسىيىد شىنلىرى و حصەلىرى.

ریزىنلىن ماشىيا آلتلىرى.

ایلىكتىرىك ماشىنناسى آلتلىرى.

«ايپونىت» و بويىنۇزدان قايىيلىمش شىلەر.

فونوغرافىيا آلتلىرى.

ریزىن اويونچاقلاۋى (ايغروشقا) و غالانتىرىنى شىلەر.

جراح و حكيم حېتلىرى.

ایلىكتىرىق قوهسىنى كىنار ايدىن و سودان كىچىرن آلتلىر.

زاقا فاقازىدە فابریقا آمبارى

تفلیس سالالاق كوجىسىنە، نۇرە ١٤.

تىفلىس، سولولакская ул. № 4.

پاپاسلار

سلطنه مضاف اولان (عثمانلی) فام جلیلی اون آلتی، اون یدی عرق و نسله منسوب بوقدر میلیون عثمانلی نک عنوان ملتقی و نقطه اتحادیدر». باخ، بیله یازسام، البته دخی هامی بیله جلک که من فارس و عرب دیلنندن ده خبریم وار. اودر که بیله یازیرام.

یقین که غیر یازیچی لاریمزرده منم کیمی درلر، و هر کس دیسه که خیر - لاب قیرمیزیجه یالان دیبور.

و بردہ دوغردان «عایب» در، ساده یاز ماق «عایب» در، آچیق یازماق سوادسزارگ پیشی در، وتاریخدده گوروریک، که بویوک عالم، و مقشخن آداملار ساده یازهاقی عیب تو توبalar: قاتولیق پایالاری دییرمشلر که «دیل ساده و آچیق اوسله، - فصیح اولماز»، روسک قدیم یازیچی لاری یازی یازاندہ ایله بر کامه و عبارتلر تاپوب ایشلەردیلر که خروز سسی ایشیقمهش اولسونلار، روسک قدیم شاعری «دیرزاوین» لک شعرلرینی ایندی آدام اوخویاندہ ایله بیلیر که گویا بو سوزلار گوگدن یره دوشوبلر.

اما آیلار و گونلار دولاندی، - آخرده نه بیلیم پوشکینلر، زوقووسقی لر دیلی لاب خراب ایله دیلر، ایله سوزلار یازدیلار که کندلی لرده باشه دوشوردیلر، بلی، کیچک اوز ایشلریمزه: من گنه دیبورم که یازیمژک یوزده دو خسان

من هر وقت مجموعه مزده بـر مقاله یازاندہ، یا بـر کـسـه بـر مـکـتـوب یـازـانـدـه یـازـانـدـه بـرـمـجـلـسـدـه صـحـبـتـ اـیدـنـدـه، بـرـجـهـ شـئـیـ دـنـ چـوخـ نـگـرانـ اـولـازـامـ:

همیشه قورخارام کـه اوخوجـیـلـارـ اـیـلـهـ خـیـالـ اـیـلـیـلـلـرـ کـهـ منـمـ فـارـسـ دـیـلـنـدـنـ وـ عـرـبـ دـیـلـنـدـنـ هـیـچـ خـبـرـیـمـ بـوـ خـدـرـ، قـورـخـارـامـ بـیـلـمـیـهـ لـرـ کـهـ منـمـ فـارـسـ وـ عـرـبـ دـیـلـیـدـهـ اوـخـوـمـوـشـامـ. وـ بـوـ جـهـقـدـنـ بـرـ مـقـالـهـ یـاـمـکـتـوبـ یـازـانـدـهـ نـهـ قـدـرـ مـمـكـنـ درـ سـعـیـ اـیدـیـرـمـ کـهـ یـازـیـلـارـیـمـ اـیـچـنـدـهـ باـجـارـدـیـقـجـهـ چـوخـ فـارـسـ وـ عـرـبـ کـامـهـ سـیـ اـیـشـلـهـدـیـمـ.

یقین کـهـ غـیرـ یـازـیـچـیـ لـارـدـهـ منـمـ گـونـمـدـهـدـرـ، وـ هـرـ کـسـ دـیـسـهـ کـهـ «خـیرـ»ـ الـتـهـ یـالـانـ دـیـبـورـ. مـثـلـاـ: منـ اـیـسـتـیـورـمـ یـازـامـ کـهـ «کـیـچـمـشـ عـصـرـلـدـهـ عـثـمـانـلـیـ پـادـشاـهـلـارـیـ مـلـتـ اـیـلـهـ چـوخـ گـورـوـشـرـدـیـلـرـ وـ بـوـ جـهـقـلـهـ هـرـ اـیـشـدـهـ بـوـ قـدـرـ مـلـیـونـ عـثـمـانـلـیـ مـلـتـیـ نـکـ باـشـنـدـهـ پـادـشاـهـ گـورـوـنـوـرـدـیـلـرـ». اـماـ قـورـخـورـامـ بـیـلـهـ یـازـامـ، قـورـخـورـامـ مـنـیـ عـرـبـ وـ فـارـسـ دـیـلـیـ بـیـلـمـیـنـ حـسـابـ اـیدـهـ لـرـ، قـورـخـورـامـ اـیـلـهـ خـیـالـ اـیـلـیـلـلـرـ کـهـ منـ فـارـسـ وـ عـرـبـ دـیـلـنـیـ بـیـلـمـیـرـمـ،

اوـدرـ کـهـ یـازـانـدـهـ بـیـلـهـ یـازـیـرـامـ، اوـزـگـهـ جـوزـ یـازـیـرـامـ، یـعنـیـ «ادـبـیـ»ـ دـیـلـ اـیـلـهـ یـازـیـرـامـ، مـثـلـاـ، بـیـلـهـ یـازـیـرـامـ:

«عـثـمـانـلـیـ پـادـشاـهـلـارـیـ اـعـصـارـ سـالـفـهـدـهـ مـلـقـلـهـ تـمـاسـیـ سـوـدـیـکـارـیـ جـهـقـلـهـ عنـوانـ خـانـدانـ

قوش کیمی اوچیور و اطرافه زیبیل لک لرک عطری روھی شاد
ایدیردی.

انشاء الله، دینجلن کیمی تبریز لک گوزل ایشلرندن خدمتگزه
عرض ایدوب جناباکزی فیضیاب ایده رم.

محلاصکن در دهند

﴿ محبت ﴾

انسان بر یerde بر قدر وقت قالوب اور آدان اوzac دوشندن
سورا گنه هان قباچه قالدیقی یئری چوخ دوست تو تور و اوzi
ایچون وطن کیمی بر شئی حساب ایدیر.

تفليس ده بر وقت ایران قونسولی و ایندی اسلامبول ده
ایران سفیر کمیری پرینس میرزا رضا خان ارفع الدوله حضرتlerی
دنیاده هیچ بر کسه او قدر محبتی یو خدر، فه قدر که قافقاز
مسلمانلارینه وارد. او گوندن که قافقاز مسلمانلاری شیخ الاسلام
سز قالوبالار، جناب پرینس بو فکرده اولوب که قافقاز شیخ
الاسلاملئنه ایله بر ذات تعین اولونسون که اونک غیرتی و
همتی سایه سنده قافقاز مسلمانلاری خوشبخت اولسنلار،
بلی، معلوم در که مرحوم ملا عبدالسلامدن سورا اونک
یئینی آخوند ملا عباسقلی دولاندیسیردی، و چوخ یاخشی دولان
دیریردی، اما آخرده معلوم دگل فه سبیه ملا عباسقلی جنابلرینی
شیخ الاسلاملئنک دن کنار ایله دیلس.

بو خبر اسلامبوله چاتان کیمی ارفع الدوله حضرتlerی همان
ساعت قلمی گوتوروب قافقاز جانشینیه بر گوزل منظومه یازوب.
توقیع ایله دی که آخوند ملا عباسقلی نی او ز یئینه محکم ساخته
سو نلار، چونکه خدا نه کرده اگر اونی بو منصب دن کنار ایله
سهر، دخی قافقاز مسلمانلارینک یوزینه هر طرف دن نجات یولی
بالمره با غلانار.

نظم :

فدا اولسون سکا جامن جانشین
خراب ایتمه آخوند عباسقلی نی
اگر ویرسن او ز گهیه اونک ایشین
سیندیر ارسان مسلمانک بیلینى

بو ڪاغذ بر نچه گوندن سورا گلوب چخدی قفلیسه و
جانشین اداره سنده او خویوب په په دیدیلس، بر او زینی گوند دیلس
اسلامبوله شمس روزنامه سنده چاپ اولونسون، بر یوزینه ده
یادگار ایچون زاده جنابلرینه خبر ویر دیلس که دخی بر ده قفلیسه زحمت
چکوب گلمه سون، چونکه پرینس ارفع الدوله راضی دگل.
بونلاری بوندان اوتری عرض ایدیرم که انسان بر ولایت
ده بر قدر قلاندان سورا اورایه او قدر اویس تو تور که
او زی ایچون ایکمیجی وطن حساب ایلیور، دیمک، پرنس ارفع

او لووب گیده جک، تورک دیلی لذت دن دوشم جک، و بونلار گیدچن
دن سورا هر کس یوزده دو خسان دو قموز عرب و فارس کامه.
سی ایشلتمه سه - هیچ کس اوکا عالم دیمیه جک.

ایندی من بوزاده بر سوز دیمک ایستیورم - اما توقع ایدیرم
مقالاتی او خویوب قور تار ما مش هیچ کس «بای» دیمه سون و تعجب
ایله مه سون،

من دیبورم که ایندی بو ساعت عثمانی نک خرس تیان ملت
لری غازی ته لرینک بیکن دن بیلرلر که اطرافه نه ایشلر عمله
گلیلر و نه وقوعات یوز ویرین، بو ملت لرک عمومیه افسکاری
بری بیله مه معلوم در،
اما اون بش میلیون تورک ملتقی نک اوچ دورت مین عالیه
مکتبه لرینک او خویوب لارینی چخاندان سورا قالانلاری دنیادن بی خبر در لر،
اوندان او تری که اسلامبول ده چخان غازی ته لرک دیلینی باشه
دو شه بیلمیر لر، و بو جهندن، مثلا، آناتولی تورکاری نک مین ده
بر فرقی بیلمیر که اسلامبول ده نه وار.

هر کس بو سیوزلره شک گیتورس،
اولا «سراط مساقیم» مجموعه سون تاپسون و بو مطلبیلری
اور گنسون، اله گتو ره بیله مه سه، مختارم ترجمان غازی ته سی نک ۳۰
مجی نومه سنده قزانلی عیاض جنابلری توکیده محرل ندن سلیمان
نظیف بگه ویر دیگی جوابی او خویوسون.

و بونی او خویوب احوالاتدان خبردار اولاندان سورا بونی
بیلسون و ایشیتسون و گنه ایشیتسون و گنه بیلسون که ساده
و آچیق یازماق عیب در، عوامک و کندلی نک جانی جهنمه، مکا
چوخ لازم در که او منم یاز دیقمی باشه دوشمیه جک،
مکا آنچاق بو لازم در که منم یاز یلاریمی او خوییانده دیسون
لر: «په په، گور عرب دیلینی نه یاخشی بیلر». مکا آنچاق بو لازم در:

«ملانصرالدین»

﴿ تبریز ﴾

تبریز، نه تبریز! بر بیله شهر هیچ نیچو اندده تا پول ماز،
نجه بوبوک اولی کوچه لری؛ ایله که داخل اول دوم، فایطون نمز گولله
کیمی گیدیردی، هر چند هر دن بر فایطون چی آتلاری اگلیوب
آتا بر دوش گورک تکر لر تو زه با توب «دیوب قیش قیریردی،
بر دفعه ده پایطون دور دی، ایله بیلدیم که آفتاییل گلیور، یا اینکه
قونکه، خیر، بر ده گور دیم گورول تو نک آغزی آچیلدی، بس نچه
یوز ایششک یاخشی صوت لرنن بنده نی پیشو از این دیلر، ایله که
بونلار تشریف آپار دی، فایطون نک دورت اطرافی قارغه قوز غون
کیمی مسلمان بالا لاری آدلیلار «آغا آچیق، بزه چورک پولی»
دیلوب داد چکیور لر. خلاصه، بر سیاق رد اول دوق، گنه فایطون

چالیشیک؟ بک، خان، ملا دیدیگئک گوگدن زنبیل ایله گلمیوبدر.
سینزده چالیشساگئز اوئلار کیمی او لارسکز!...»
ایکمچی نطق. بگلرگ مجلسنده اوخويوبدر:

«حضرات! ايشی ييله آپارماق او لمزا! نجه او لا ييله، كه بر
گنه گلوب، بزه براي ليك ايله سون؟ اورتايه چي خوب سوز دا.
نيشون! گرکدر، كه بک بک ليدىگىندە دورسون، گنه ده گد ليدىگىندە.
بک نه ديسه جماعتدە گرك اونك سوزينه باخسون. بوندان سورا
هر كس بزيم سوزيمزه با خامسا، گيدىك غوبرناطوره سويلىك دو.
توب سالسون خبس خانه يه!...»
اوچينجي نطق. حاجى كندىندە بر نفر معلمك ايكرمى ييش
ايللىك بايرامىندە اوخويوبدر:

«بونى ايچىرم يارانال آغانك ساغلىقينا! يارانال آغا! سينز
بر ايش اولاندا هميشه او زىكزى قاباغا ويرىرسكز؛ اما بىز مسلمان
لارдан خېرىگىز يو خدر. بزه او زگە نظر ايله باخىرسكز! بىز مسلمان
لار هميشه جانمز، مالمز، دىلمز و ايمانمز ايله سىزه قوللۇق
ايلمگە حاضر يقى! اگر بر ايش او لسا سىز بر آددىم قاباغا گىنسە
كىز، بز ايله توللانار يقى كه سىزدىن اون سكز آددىم قاباغا دوشە
ريك! سىز بزى ياخشى تائىمىيوبسىكز. سىزدىن اص اىتمىك بىزدىدە
عمله گئورىمك! بز او زگە لرى كىمى نمك بحرام دگلىك! سىزه
قول او لمقا حاضر يقى! ايله گمان ايمىيىك، كە بو سوزلر
تىكىچە منم سوزىمدى، بو سوزلار جمیع مسلمانلارگ سوزلىرىدە!...
ساغ او لسون يارانال! اوررا!

بوز باش بک.

اعلان.

مسجد كاروانسرايندە كالغاي توخيان سيدون ديشى او موش
دى، هرمنزل دن خوراك داددى، همان ساعت ديشى ساكت اولدى.
هر كسون ديشى آغريسه دوشوب همسايدەلر يىندەن خوراك دادسە
ساكت اولار، آند او لسون زوربا آخوندون جانە.

عشق آبادن مكتوب.

دونن گىچە مشهدى سبز علەنون آروادى اوغلان دوغوب،
لامز ييز مكتوب او شاخلىدە ديدىك «حاضرلاشون دستەه ايله
گيدىون مشهدى سبز على گلە، اورادن مكا شىرىنى، پول، خلعت
آلوب گئورون، مندە سىزى آزاد ايلدۇم». مكتوب او شاقى آزاد
او لماق آدى ايشيدىندە دخى دوام گئوروب دورارمى؟ بلدى، دو-
روب گىنتىك چاتىدق مشهدى ساز علەنڭ قاپوسنە، قاپونى دو گدوك
بر قوجه آرواد گىلدى بزيم قباغمزە، قاپونى آچان كىمى ييز
سوخولدوق ايچەرى، باشلايدىق ملامز اورگەدن سورەنى او خوماغە
و آمين ديمگە، - اللە آمين آمين، - اللە آمين آمين.
غرض، سورەنى قورتاردىق، يىزه تمام كمال دوقۇز

نعمت در كه عوضى او لا يilmز، او سىدە كە همىشە بىز دردىم
أولادن، پرنس كىمى او جا وطن داشمز بىزى اوز مرحمەنەن او-
زاق و سرگىر دان فوييماجاق.

«دهلى»

گلستان سعدى دن بر حکایه منظومە يە بىڭىز تەمە

يى پرسيد از آن شە گشە فرزند
كە اى عبدالحميد از تو خردىمند!
سفارت خانه را منزل گزىيدى
چرا تن داده بر ملت نزىدى؟
به سودايى (قرىم) از (رى) گىنىشىتى
چرا در باغ شە راحت ئىشكىتى؟
اڭغۇت احوال ما بىرف جەھان است
گەھى چۈن يىخ، گەھى آب روان است
گەھى بر تخت جبارى شىنەن
گەھى در غربت اندر جاگزىنەم
من و عبدالحميد از زىنە مانىم
به جان ملت آتش بىشانىم
«مىست على شاه گرگوجى»

گنجە دن.

اوج نطق.

بزيم گنجەدە بىك واردە، او زىيىدە آدواغان در. او زىيىكىدە
چوخ ياخشى فصاحت و بلاغتى واردە؛ يعنى تورك سوزى آغىزى
بۇرنى دوزدر. هر يرده و هر مجلسدە حاضر ناظر اولوب،
اورادا بر نطق او خوياسىدەر. بونك نطقىنگ گوزل ليدىگىنە هىچ سوز
يو خدر. او زگە يىلىرى بىلمىرم، گنجەدە چوخ آرتق شەرتى واردە.
ملا دايى! هر گاھ درد سى او لماسا، بىگك نطقلىرىندە او-
چىلىنى يازىم قوللۇقكە سىنە سال او زۇرنالىكا، قوى او زگە شەھى
لىرىدىكى مسلمان قارداش لاردا او خويوب، بىلسونلار، كە بز گنجەلىلىس
اوئلار كىمى الى بوش دگلىك، بزيم شەھىرمىزدە بىلە وجىدەلار
تاپلور.

اولمچى نطق. جماعت آراسىندا او خويوبدر.

«جماعت بز موسورمان طاييفسى چوخ بد بخت او لمىشىق.
ايقىدىيە كىمى همىشە باشىمىزدان آيا غلوبالار. گرك بوندان سورا
بىلە او لمىاپ! گوزىكىزى آچىك، دوست دشمن كىزى تائىكى! نه وقته
كىمى ازىلە ازىلە گىدە جىكسكز؟! بىرچە سىزىدە انسان او لىدىقىكزى
قائىكى! بىگك، ياساولك، خانڭ، ملانڭ آيا غىنەنگ آلتىندا نەوقەنە كىمى
قالاجا سكز؟ نه وقته كىمى عوام او لوب، سىز قازانوب اوئلار
يىھ جىكار؟ او شاقلارى كىزى او خوماھ قوڭى! علمە صنۇقە و تىجارىتە

کیتسه‌لر و عاشورا گونی آق کوینک دسته‌سی بقون شهری دولانسا دولت طرفندن ایدا ممانعت او لونماسون.

والسلام، بو قدرجه حریته بونلار کفایت ایدورلر، دها آیری بر زادیله ایشلری يو خدی، قوى گورجی لر وارمنی لر او زلریندن او تری نه ایستیورلر ایستقونلر.

امضا: جوه‌للاغی

مسجدده

ملا عموم، مسجدده عمامه‌لو قارادارویلارون بر وروشماسی اولدى، کوزلار گور اولسون کورمسون، همین گونی بر فقیر ایرانلو کلمشدی مسجده سو ایچمکه، ملا باجی‌نون کماللو و معرفتلو بالاسی که الله هبکه مثیلینی ویرمسون، بیچاره ایرانلویه دالدان بر تپک ویردی، جتی او زیده یخیلدی. ملا عموم، گوزلار اولسون کورمسون، بر وعده گوردیم ملا تاراق توروق عبدالواله اجبی بر النده داش، بر الینده چتر، و ملا باجی بر الیه عمامه‌سیندن یا پشوب بر الده یوسوقی دوزلدو، بر طرفدن ملا آبدسکلی چغیریز: «آی آمان اولدرون» ملا عموم، بر وورها وور سالدیلار که بیچاوه ایرانلو فریاد ایدردی «آی هاوار من نه ایلمیشم». علمالر بوشکا دیوردیلر «بی ادب او غلی، سنه کیم اذن ویروب مسجده کیرو بسن؟» ملا عموم، شکر اللہ سن ملت دوست علمالری ژورفاله یازاندن بری یاخشی اولوبلر، للریفه آقاج آلوب کسو بلر مسجدین قباقینی قاراداویلوق ایدورلر. الله بوندن بدتریندن ساخلاسون.

ناصح

گنجه‌د معجزه

شهریمزه تازه گلن قاراچیلار غریبه معجزه گوسته‌ریلر، علم‌غیبدن خبر ویریلر، اره گیتمین قیزلاره اور وعده‌سی ویریلر، بعضی عورتلر توسط ایدوب ویسکی ویردیریلر، نجه که شاهک کوچه‌سیندہ ملا آبد سکلی مشدی اسماعیل او غلیده باجسینه او خومامش روضه خوانلوق ویردیلر، سوز وار که بر گوندہ شهرک تمام قاراچیلاری یغشوب ساوت ایده‌جکار که ملا آبد سکلینی بر معنبر روضه خوان قایراچا لار که منبره چخوب خلقه دیندنه که «بر ملک وار ایکی باشی وار، بری مغربیده بری مشرقه» هامو قولاق آس سون داغیلماسونلار.

ناصح

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

او لا دهدگزی یاندیر آرام». بیزده مجبور اولدوق برقانچا حوضک فراغنده واریدی او را دن ووروب گتوردیک ملامزه، چونکه رمضان آیی گلدر، ملایه لازم اولار.

باخون گورون، اصول جدید مکتبنده او خویان او شاخه‌لار با جاروب قازانچانی او تیز لیکدہ چیرپا بیلر دی می؟ الله عمر ویر سون بیزیم ملامزه که بیزه بیله تربیه ویسوب.

امضا: عشق آپاده حاجی عبدالعلی حمامچی نک کاروانسراینک گلجنده کی دارالفتوینک آلمعجی شعبه‌سنده او خویان طلبہ.

یکی مجتهد

ملا عموم! سینه اعلام ایده‌رز که داغستانیکی او بلاست کو- رینسکی او کروکدن بزیم قاسم کندنده فاضل و کامل بر مچته‌د ظهور اولوبدر. همین مجتهد بوندن مقدم پک چوق یاخشی عالم و کامل بر ذات اولدیسه‌ده مشهور دگل ایدی، ایندی او زینک بعضی ایشلر ایله مشهور اولوبدر، مثلا: فتوای شکایت، غیبت، چا خیر و عراق کبی.

(او زینک مبارک آدلاری چوقدر
لکن بر او خشیان آدی یوقدر)
ضموننجه آدلاری وارد، مثلا: فیزیل فسلی، یکه باشلی، یکه قولاخی، تفتازانی، دورنا و غیرلری.
اگر خواهش ایدنلر اولسه بر یاخشی آد تاپدیروب روانه او اسونلار.

امضا: قاسم کند لر گیلری.

حریت

ایرانلار هشو طه آلمقا گوره بزیم ایرانلارده حسد آپاروب حاضر لاشورلار که رو سیه دولتندن هر نه جور اولسه زورله‌ده او لسا دورت بندن عبارت بر حریت آلسونلار. بونلارک دورت بندن عبارت او لان مرآقامه‌لری آلتده کی قرار او زرده‌ر: ۱) بونلار نه وقت کر بمالی معالیه ویا مشهد مقدسه کیتملو او اسالار، دولت بونلره سؤال جواب سز بلیط ویوسون که دها نزلین کیدوب گوللیه دوشوب آزار چاینه غرق او لاما سونلار. ۲) بونلار اورکلری ایس‌تندیکی کیمی عورتلرینی دوگوب سوگوب اولدورسه‌لرده دولت بونلارک بو ایشینه مدافله ایدوب او ز قول حکمنده او لان عورتلرینک شکایتنه یتشسمون. ۳) بونلار هر کسی اولدوردار ویا اوله‌لر او لن واولدیریلن هر بر جور یارا ونه طور ناخوشملق ایله اولور لرسه، دولقین اختیاری او لماسون بونلارک قارینلارینی یر تماقا.

۴) بونلار محرومکده کیجه‌لر شاخسی دسته‌سی دو توب بایداق بز نوب طوی چالدروب هانسی محله‌دن هانسی محلیه جلال ایله

بورجلى لاريمز

ادارەمزر بورجلارىنى گوندرىمك ايسەمەنلىك آدلارى و بورج
لارينك قدرى:

(۱) حاجى ترخان ده كتابخانه صاحبى المقاييف - ۲۵ مئات
۵ قىث.

(۲) باكوده، ترقى مطبعەسىدە قوللوق ايدن نابورشيق كريم
(بىر آدى ده آليوش) ۹ مئات.

قالان بورجلى لاريمزه خبر ويرىرىك كە تىزىڭىدە بورجلا-
رىنى گوندرىمىسىلەر، آدلارىنى بو سياھىي داخلى ايلەمگە مجبور
اولاچايد.

ملا نصرالدین ادارەسى طرفندىن.

بادکوبىدە مهمانخانە اسلامىيە

Гостинница „Исламия“ въ гор. Баку.

نمرە لارينك قىمتى ۱ مئاتىن بش مئاتە قدردر. آشىز
خانمزردە هر جور آسيا و يوروپا خوركىلىرى موجوددر،
استراحتى سون مشتىلىردىن مهمانخانمزرى بىر دفعە گلوب
گورمهلىرى رجا اولنور. پاسپورتسىز مسافىلر زحمت
چىكمىسونلار، چونكە ديوان حىكمە گوره قبول
اولۇنىماجاقلار. آدرىسىم: غوبىنسى ڪوچىدە لاپىقىك
ايونىنده مهمانخانە اسلامىيە.
صاحب مهمانخانە اسماعىيل محمود زادە.

Баку, Губернская ул. номера „Исламия“. телефон. № 1251

أَبِرِيلِس
اصل فقط

أَيْنِيْم ترْكِيْتِك، مُوسَكُوْ؟

بورچالو محالىندا «آقا اورتا» مسلمان كىندىنده تازە آچىلان
مكتىبىدە ترك دىلى ويرمك اىچون معلمە لازىم در، خواهش ايدىنلر
آشاغىدەمكى آدرىسىم رجوع ايتىسونلار و هان آدرىسىم صاحبىندىن شوط
لىنى سورشىسونلار.

Тифлис: Кочубеевская, № 12. Борису Спиридоновичу Эсадзе.

اسلامبىول ده ژورنالىمىزى ساتان:

سلطان بايزىددە نمرە ۱۶ حىات كتابخانەسىنده كانظم
زادە جنابلىرى در.

Бухгалтерскіе классы

II. ФОНЬ-БРЕННЕРА.

فون بریننیرڭ

بوخقالتىر مكتبى

(تىلىس، فاييرىز نايانا كوجىدە، ويرا كورىي سىنڭ يانىندە)
تأسيس اولونوب ۱۸۹۰ مجي ايلدە. اون بش ياشىندان
يوخارى اوغلانلار و قىز لار اىچون مخصوصى تجارت
مكتبى در. بورادە تىحصل تىپانلار حىكومت ادارەلىرىنده،
بانقلارده و غير تجارتخانەلردىن بوخقالتىر، آغىزىت و
كاتىلۇك قوللوقينه تعىين اولۇنۇرلار. معلملىرى قابل و
مكمل مكتبى در. ۱۹ ايلون مەتنىنде مىنلىرىجە جوانلار بو-
رادىن قورتاروب ياخشى منصب صاحبى اوپولىار. تىصىلاتى
پول سز ويرىلىن پروغرامالاردهدەر. عريضەلر قبول اولۇنۇر،
درسلر سىنتىباير ۱۵ اىدە باشلانىر. قانسىزلىياريا آچىق در.

تازە آچىلان معالجه خانە

„Тифлисская частная лечебница“

ВОКЗАЛЬНАЯ 8, д. Энфияджиана.

Телефонъ 695.

ى. غ. فيودوروف. - اىچەرى و اوشاق آزارىنىڭ
حىكىمىي، قبول ايدىر هر گون،
چەمارشىنە و بازارдан سوایى، ساعت ۱۱ دن ۱۲ تك
و. د. غامباشىذە. - گون بازاردان سوایى، هر
دن ۱ تك.

ب. آ. پۆپوف. - بوغاز، بورون و قولاخ حىكىمىي.
1 تك.

غ. م. ماقاروف. - اىچەرى و اوشاق آزارلارىنىڭ حىكىمىي،
تك و حمە گونلرى ۱ دن ۲ تك.

آ. ن. دىياسامىدزە. - سېفلەيس، دەرى و سوزەنلە. هر
ن. م. مىلىقوق. - جراحلىق و عورت آزارلارى، هر گون

اي. غ. غومارتىلى. - گون ۲ دن ۳ تك.

و. س. مو سخيلوف. - گوز آزارى. هر گون بازاردان
آخشارلار

آ. غ. ميرزويف. - اىچەرى و اوشاخ آزارى، هر گون
بازارдан سوایى ۵ دن ۶ تك.

ن. غ. چىچىنادزى. - اىچەرى و اوشاخ آزارى، هر گون
معالجه خانەدە هر بىر آزار علم يولى ايلە تحقىق

اولۇنۇر. ها بىللە چىچەك دوگولور و امزىكلى عورتلەر دە
باخىلىر. مىلەتتە گىلنلىرىن ۵۰ قىك آلينىر.

۷ قیک	۷ قیک	سعید اوردو بادی	وطن و حریت
۵ قیک	۵ قیک	وولگانشنهین	آزاده دانیشماق
۱۰ قیک	۱۰ قیک	سعید اوردو بادی	غفلت

«فالوزنی» واسطہ سی ایلہ ایستینلر ہر سفارشہ ۱۷ قیک آرتق پوچت خرجی ویرہ جکار.

شاگرد دفتر لری: ادارہ ذہ بیو ز دانہ سی ۲ منات ۴۰ قیک.

روس دیلنده تازہ کتاب

محمد علی شاد
یازان: آترپیت.

ایرازک ایندیکسی حالی

ساتیلیر: تفیلسیده «غو
تینبرغ» کتابخانہ سندہ
و آیقساندر و پولہ
«شیراک» مطبوعہ سندہ.

قیمتی پوچتا خرجی
ایله بر منات در.

ادارہ مزدہ ساتیلان کتابلار:

درس کتابلاری:

وطن دیلی اولمچی ایل
ایچون درس کتابی

تورک الفبائی —

برنجی کتاب او لمچی ایل
ایچون درس کتابی

او شاق با غچہ سی برنجی
ایل ایچون درس کتابی رشید بک افندی زادہ

بصیرت الاطفال ایکمچی
ایل ایسمن درس کتابی

مشق مجموعہ سی

قراءت کتابلاری:

شریح الفرایض
رسنم و سهراب (گوزل
شکل ای)

اخوند ارس زادہ
حسین زادہ، فائق نعمان
زادہ و ملا نصر الدین.

اوستا زینال (شکل ای)
قربانعلی بک (شکل ای)

ایراندہ حریت (شکل ای)
ملت دوست لری

شیخ وزیر و
مبعد ترقی (فارسجہ)

حقیقت اسلام
اسلام تاریخی (برنجی حصہ)

اسلام ملکتلرینک خریطہ سی
علم الشریعہ (برنجی حصہ)

علم الشریعہ (۲مچی حصہ)
ایک او شاق

قالنلی مصادمه
آثار احمد بک جوانشیر

(ملی شعر مجموعہ سی)

حساب مسئلہ لری
صحبت باسر رفیق

مرات وطن

اعلان

کتابخانہ مزدہ ہر جوں مکتبہ و معارفہ دایر کتابلار موجود در. کتاب
شریح الفرایض، رسالہ ریڈۃ الاحکام، عمدة الاحکام، سیاحتتمنہ ابراہیم بک،
کلیات پرینس مرزا ملکم خان ترجمہ تحفہ نصوحیہ و تفسیر الالق، آن
اٹر مولا زادہ و تبریز ک خریتھی ۶۰ قیکہ و کتاب تاج التواریخ امیر
افغان حاجی علی اصغر محمد رادہ کتاب فروش دکانندہ ساتیلور.

مویر اسیتین

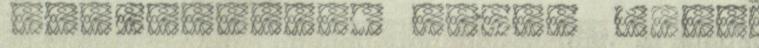
لئوپولد استولتینند و شرکاسی نک
درمان کارخانہ سندہ.

وقت سز ضعیفلک و «نیرو» آزار لاری ایچون
اعلا معالجه در.

چوخ حکیم لر طرفدن امتحان اولونوب ہمیشہ
ایشلہن و آزار لار ایچوندہ آرتق شہرت تاپان درمان در.
ہر یerde ساتیلر. قیمتی آنجاق ایکی منات در.

آدربیش: اصل آمباری: موسووادہ، نیقوسا گوچدہ نمرہ ۱۰.
Москва, Никольская, 10. Леопольдъ Столлиндъ и К-о.

Шульہ سی، بیر لین دہ Berlins, 0, 27 Schicklerstrasse №6.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлісъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САИРИЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѣНА на ГОДЪ:
Съ доставкою . . . . . 5 руб.
За границу . . . . . 6 руб.
ЦѣНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
петита впереди текста 10 коп.
позади " " 7 коп.

تازه کتاب

محترم ادیمز عبدالرحیم باک حقوقی دوف تازه یازدیقی «کیم در مقصیر» آدینه ایکی مجلس-لی وودهولی اداره مزده اون قیگه و پوچتا خرجی ایله ۱۲ قیگه باشلیوب ساتیلماغه. او خوماق ایچون و تیاتر صحنه سندہ اویناماق ایچون شیرین بر حکایت در.

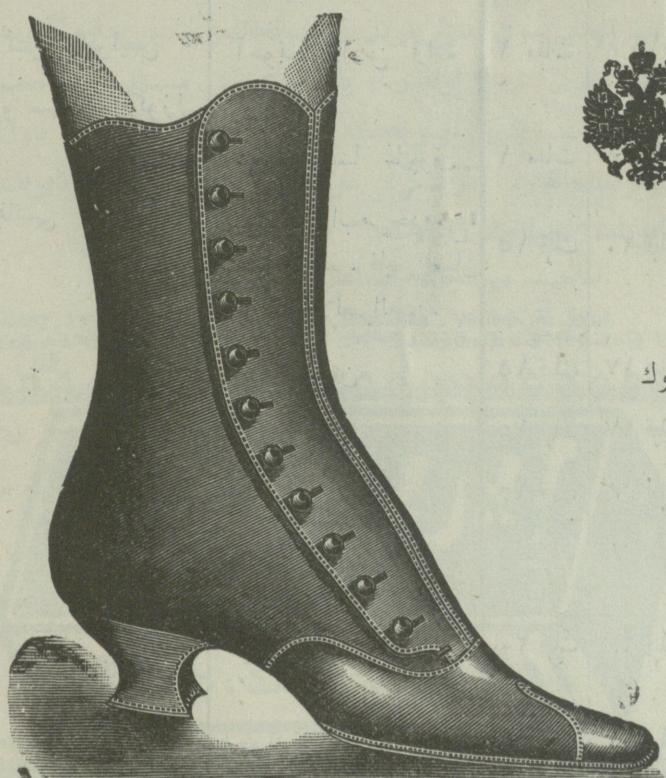
پتربورغده «میخانیچسقی» شرکت

چوخ اعلا

آیا خ قابلا ری

ماغازه ده ساتیلیم.

ФАБРИЧНОЕ КЛЕЙМО

بیله نشان وار.

اصل مال لارک اوستنده

روس - آمریقا ریزین مانوفاکتوراسی نئش شرستی

قیرماسی «تیره او غولنیق»

(اوج گوشلی)

ПОД

ПРЕУГОЛЬНИКЪ

ФИРМОЙ

همان دری اسقلادی و بعضی زغرا تفلیس ده شعبه سی ایزا و انسقی پلو ششادده در.
برده نیچنی مال لار

پتربورغک «میخانیچسقی» شرکتی نئش

آیاق قابلا ریندن او تری «قیریما» و «آپریتورا»

POTTER.

آفست غازیته لرنه او خور یق کیما القان ملت لری کریت سندی نک آجیقینه عثمانی ماہور لرینک اوستنے سلاح قالخزو بیلار . اکر بوجرد دوغزی
ادل . شیرن جھقال لارکت وکار کی یاده رو شه بیک .

Roffter.

—خان بای، آدامون بیله آوشقالی یوی ادلا هردن ب اورهگی سخیلانه ات وه آوشقانک بتاغنده کوچه یه باخا ...
Сестрица, как же она счастливей, что идет в дом от окна...

Лит. Г. С. Было